

TORONTÁL

Ára	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilitjeva (Zápolya) u. 5	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára
1	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21	Felölös szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 15 D	1
Din	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délelőtt	Din

Mára befejezik a képviselői mandátumok igazolása körüli parlamenti vitát.

Beograd, okt. 19.

Az egész politikai élet érdeklődése teljes egészében a szkupstina tegnapi ülése felé terelődött, amely iránt oly nagy volt a kíváncsiság, hogy reggel fél kilenc órakor már az összes képviselők az ülésteremben voltak és a közönség roskadásig megtöltötte a karzatokat.

Péridy Ninkó dr. házelnök fél tíz órakor megnyitotta az ülést. A formalitások elvégzése után Popovity, a ház titkára felolvasta Radics Szeptán és társai javaslatát, amelyben kéri, hogy

a szkupstina semmisítse meg Vukicsevity miniszterelnök banjalukai mandátumát a listáján lévő összes többi képviselőkével együtt. Ugyancsak semmisítsék meg Jovánovity Váza bihácsi, dr. Markovity Láza mosztári, dr. Szrksity szarajevói, dr. Szubotity szibeniki és szombori, valamint Jovánovity Ljuba szpliti mandátumait, mert a választások itt nem folytak le szabályszerűen.

Dr. Milasinovity Bogdán felolvasa ezután az igazoló-bizottság többségének a jelentését, majd halotti csöndben föláll

Petrovity Nasztász, akinek a kormány elleni támadása már várható volt, minthogy tegnap a radikális-klub ülésén nyíltan be is jelentette a harcot Vukicsevity rezsimje ellen. Emlékszik rá — mondotta beszéde elején — hogy Vukicsevity miniszterelnök a választás előtt olyan kijelentést tett a sajtó útján, hogy nem kívánja a mennyei uralkodást, hanem a földi uralmat. Nem Lázár cár útján kíván haladni, hanem a reális politika útján. Ezen kijelentés után nem lehetett kétség az iránt, hogy a miniszterelnök, aki egyúttal belügy-miniszter is, a választásban fel fog használni minden rendelkezésére álló eszközt, hogy megkapja a többséget. Ez ugy is történt. Lábbal tapostak mindent, amit a radikális-párt megalakításánál valaha programponturnak tűztek ki. A szabad szó, a gyülekezési jog, mind lomtárba került. Olyan sajtótörvényt adtak az országnak, amellyel megbénították az igazságos kritikát. Korlátozták a gyülekezési jogot és vele együtt lehetetlenné tették a szabad választást is. Éles kritika tárgyává teszi, hogy a parlamentbe kerültek aktív tábornokok.

Pribicsevity közbekiáltja: Politikai laktanya lesz itt.

Petrovity beszédét a délszerbiai választások kritizálásával fejezi be az ellenzék tüntető tapsai között.

Radics Szeptán a következő szónok, akinek a beszédét ugyancsak nagy figyelemmel hallgatták végig.

Radics főleg a miniszterelnököt támadta azért a kijelentéséért, hogy sok szeptember tizenegyediké fog még elmúlni és Vukicsevity még mindig uralmon lesz, továbbá azért a mondásáért, hogy kaphat Radics háromszáz mandátumot, de kormányt nem fog kaphatni soha.

A délutáni ülés meglehetősen viharban fejeződött be, úgyhogy az esti ülést nagy izgalommal várta mindenki. Az ülés első szónoka

Lázity Vojisláv (földm.) volt, aki élesen bírálta a hatóságok terrorját. Beszéde alatt nagy és heves összetűzés támadt a kormánypárt és az ellenzék között.

Mátity Vikentije (rad.) cáfolja ezután Lázity felsorolt adatait, amelyek a kormány választási visszaéléseiről szóltak.

Kobaszica (rad.) ugyancsak az ellenzéki szónokok kritikájával foglalkozik és azok alaptalanságát igyekszik kimutatni.

A választás — mondja — bizonyos fokig mindig egy kisebbszerű polgárháborúnak számít és ha ez alatt történik valami, ami a tényekkel ellentétben van, nem kell lármát csapni, mert az senkinek sem használ. Olyan választásokat, amelyek a legteljesebb rendben folynak le, úgyhogy mindenki meg legyen elégedve, úgy sem lehet csinálni — ezt mindenki tudja.

Petrovity Nasztász személyes kérdésben tett rövid néhány szava után, nagy csöndben

Vukicsevity Velja miniszterelnök emelkedett szólásra, hogy mint belügyminiszter reflektáljon a kormány ellen elhangzott vádakra. Uraim — mondotta — mi meghatározott uton haladtunk és ime elértük azt a napot, hogy Önökkel együtt igazolhatjuk a megválasztott képviselők mandátumait. Amikor a választási kampány megindult, természetesen rögtön azonnal gyanúsították a kormányt, hogy választási terrort fejt ki — amit természetesen nehéz bizonyítani.

Aki a felsorakoztatott vádakat hallja és nem ismeri a mi közállapotainkat, azt gondolhatná, hogy itt a választások idején kardokkal, puskákkal mentek egymásnak az emberek . . .

Radics Szeptán: Ne akarja félrevezetni a parlamentet!

Vukicsevity: Egyes szórványos esetek lehettek, ahol a dolgok nem mentek teljesen simán, de ez egy ilyen nagykerterjedésű országban, mint a milyen a miénk, nem jelenthet semmit.

Grljevity: Csak hagyja! Ezek olyan vadászviccek. Nagy derűtség az ellenzéki oldalon.

Vukicsevity: Az én és munkatár-

saim minden igyekezete odairányult, hogy a választások szabadságát és biztonságát megvédjük.

Wilder: Ez eddig a legjobb vicc!

Vukicsevity: Nekem, mint belügyminiszternek, szememre hányják, hogy golyóátömlesztés volt, a választási bizottságok hamisították az adatokat, stb. Közben tudott dolog, hogy a választási bizottságok elnökeit az állami bizottság nevezte ki.

Radics Szeptán: De a főispánok javaslatára.

Vukicsevity: Biztosíthatom Radics urat arról, hogy az állami bizottság nem igen viselkedett simpatíával a jelenlegi kormányzattal szemben, úgyhogy a főispánok egyetlen javaslatát sem fogadta el. Megzavart gyűlésekről beszélnek és ime van itt képviselőtársunk, aki ellenzéki és aki ezernél több népgyűlést tarthatott. Hogy lett volna ez lehetséges, ha nem lett volna a legteljesebb szabadság.

A miniszterelnök beszéde végén élénk polemikába keveredett Petrovity Nasztászsal, akinek visszaütötte a vádjait, amelyeket a kormány ellen tett, majd Pribicsevityék általmáciái választási eredményeit tette szóvá, ahol egyes helyeken állítólag még azok is leszavaztak, akik Amerikában vannak.

A miniszterelnök beszéde után, a melyet hívei lelkes tapsal fogadtak, Paszarics, Petrovity Nasztász és Petelja (szoc.) beszéltek, majd egy óras pihenő után, este kilenc órakor folytatták az igazolási vitát, amelyet a szkupstina ma délelőtti ülésén fognak befejezni.

A magyar katolikus nagygyűlés befejezte ülését.

Budapest, okt. 19.

A katolikus nagygyűlés tegnapi utolsó napján a hittanárok értekezletén megjelent Klebelsberg kultusz-miniszter is, aki a következő érdekes kijelentést tette beszédében:

„Amikor Csernoch János hercegprimás már súlyos betegen feküdt és halálát közeledni érezte, magához hivatott és a következő kijelentést tette: „Ha meghaltam, mondd el a világ népeinek, hogy Csernoch hercegprimás koporsójából ezt kiáltja ki a világnak: Nem igaz, hogy elnyomták a nemzetiségeket abban az országban, ahol egy egyszerű tót fiúból hercegprimás lehetett”. Miután Csernoch temetésén nem beszélhettem, Önöknek mondom el most a hercegprimás üzenetét — fejezte be beszédét Klebelsberg.

A közép-németországi sztrájk egyre nagyobb méreteket öl.

Berlin, okt. 19.

Jelentették, hogy a közép-németországi barnaszénbányák munkásai mintegy nyolcvanezer ember, hétfőn sztrájkba lépett.

A sztrájk megszűnésére rövid időn belül nem igen van kilátás, mert a sztrájkolók szakszervezetei terrort fejtenek ki és úgy teszik lehetetlenné, hogy egyesek a munkát fölvegyék. A sztrájk miatt most már egyes városok villanyellátása és egyéb ipari üzemének akadálytalan működése körül baj van.

Számítani lehet rá, hogy rövidesen kormánybeavatkozás válik szükségessé a sztrájk leszerelésére.

Újra megnyitották a magyar nemzetgyűlést.

Budapest, okt. 19.

Tegnap nyitották meg a négy hónap óta szabadságon lévő parlamentet. Az első ülésen az összes miniszterek bejelentették azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a ház elé kívánnak terjeszteni.

Bethlen miniszterelnök a többek között a március tizenötödikének nemzeti ünneppé való deklarálásáról szóló törvényjavaslatot terjesztette elő. A pénzügyminiszter a valórizációs törvényjavaslatot terjesztette elő, amelynek alapján az elértéktelenedett kötvények tulajdonosait állami támogatásban óhajtják részesíteni.

Rassay felszólalásában azt kívánja, hogy Kossuth emlékét is örökítsék meg. Bethlen zárószavában kijelentette, hogy a március tizenötödikének nemzeti ünneppé való deklarálásánál erre a kérdésre is ki fognak terjeszkedni.

Érdekes, hogy Vass szociálpolitikai miniszter által benyújtott egyik törvényjavaslat megtiltja, hogy a jövőben, vendéglőkben tizenhét éven aluliaknak szeszes italt szolgáltassanak ki. Ez alól még az esetben sincsen kivétel, ha az illető felnőttékedésében tartózkodik.

TÖZSDE

Október 18.

100 dinár ma

Zürichben 9.13 sv. frank.

Budapestben 10.02 pengő.

Berlinben 7.34 ar. márka.

Bécsben 12.43 silling.

Prágában 58.96 cseh kor.

Triesztben 32.30 lira.

Bukarestben 280.— leu.

Értékpapírok. Magyar Hitel 91, Olasz Bank 66, Nemzeti Bank 204, Pesti Hazai 238.50, Ganz-Danubius 190.50, Ganz-Villamos 18350, Nasici 185.50, Délcukor 119.

A csehek bizonyos feltételek mellett átengednék a magyarlakta területeket.

Pozsony, okt. 19.

Ismeretes, hogy Zoch evangélikus püspök és lord Rothermeere között sajtópolemia folyt a lord által megindított akció miatt.

Rothermeere legutolsó nyílt levelére Zoch püspök most felelt és a következőket állapítja meg:

Rothermeere azt követeli, hogy a cseh—magyar határ mentén lakó hatalmas magyar tömegeknek vissza kell jutniok Magyarországhoz. Erről lehetne beszélni, ha biztosítékot kapna róla Csehország, hogy a többi honfitársai nem kerülnének magyar impérium alá.

Ez az azonban, amit nem hisznek el a csehek, mert meg vannak róla győződve, hogy a határok bármilyen jogos és igazságos részleges kijavítása is, pusztán ürügyet szolgáltatna Magyarországnak arra, hogy megtámadja a trianóni békeszerződést. Ez volna az első lépés arra, hogy megindítsa a munkát a régi határok visszaállítására.

Zoch püspök levele végén meg-hívja lord Rothermeeret arra, hogy jöjjön el Csehországba és helyszíni szemle útján szerezzon meggyőző-dést az ottani állapotokról.

Magyar-párti listák a Bánságban.

Öt helyen önállóan lép fel a magyar-párt.

Beckerek, okt. 19.

A magyar-párt a november hatodik választásokra nagy előkészületeket tesz. Beckereken a magyar-párt listáját a harmadiknak hagyták jóvá és így a magyar-párti szavazók minden szavazóhelyiségben a harmadik számú urnába szavaznak. A legtöbb magyarlakta helységben a többi pártokkal közös listán léptek fel a magyar-párt vezetői és csak azokon a helyeken állítottak fel külön magyar-párti listát, ahol más pártokkal megállapodásra jutni nem tudtak, vagy személyi ellentétek miatt megegyezni nem akartak.

Gornjamuzsljáról hétfőn nyújtották be a magyar-párt listáját, amelyen a következő lakosok nevei szerepelnek:

Tavaszi Károly vendéglős, Popits Márton, Lakatos János, Somorjai István, Sztitás András, Varga Sándor földmivesek, Simon Ferenc vendéglős, Kanász András napszámos, Borbély Gergely borbély, Farle Mihály kereskedő, Báló Simon földmives, Lakatos Mihály lakatos, Ruzsa Sán-

dor, Keszeg Sándor, Tóth Mátyás földmivesek, Kónya Mátyás szikvizgyáros, Báló György földmives, Kósa Gyula pék, Ermler Antal kovács, Bozsiga Antal bognár, Vencel István földmives, Obori Ignác kántor, Parigrasz Péter, Turányi Péter földmivesek, Tápai Mátyás mészáros, Hegedűs Bertalan asztalos, Szivéri József, Juhász Károly napszámosok, Hadabor István szabó, Takács János napszámos, Viola István földmives.

Novibecsejéről is hétfőn adták be a magyar-párti listát és ezen Gönczy István vendéglős neve szerepel első helyen.

Önállóan vesz részt a választáson a velikakikindai magyarság, amely az országos magyar-párt ottani szervezete mögé csoportosul. A lista élén dr. Zsiross Lajos ügyvéd, a párt elnöke áll, második helyen dr. Brenner Frigyes főesperest, apostoli protonotáriust jelölték.

Novakanjicsán a többi pártokkal együttesen lép fel a magyar-párt, míg Vrsacon az önálló szereplésnek van igen sok híve.

Beckerekre jött meghalni egy életunt, béna lábú napszámos.

Fekvő állapotban felakasztotta magát és meghalt.

Beckerek, okt. 19.

Kedden délelőtt jelentették a beckereki rendőrségnek, hogy a Beogradszka (Écska) uccai Geduldig-féle vendéglő istállójában

holtan találtak egy ismeretlen, öreg, napszámos külsejű férfit.

A rendőrség részéről azonnal kiszálltak a jelzett helyre és megvizsgálták az istálló sötét sarkában fekvő halottat. A holttest szorgosabb megtekintésénél kiderült, hogy az ismeretlen öngyilkosságot követett el,

a nyaka köré vékony spárta volt csavarva, amelynek vége egy alacsonyán lévő szögbe volt rákötve. A hulla zsebeinek átkutatásakor kiderült, hogy az életunt Cicer Mihály 65 éves rumenkai napszámos.

Cicer, a vendéglő tulajdonosának és alkalmazottainak vallomása szerint, az este tért be a vendéglőbe és az éjjelt az istállóban töltötte. Reggelre kelve, hét óra tájban holtan

találtak az egyik lábára béna napszámost. Abban a hiszemenben, hogy szívészélhűdés következtében, hirtelen halállal mult ki, nem is vizsgálgatták tovább és csak néhány perc múlva állapították meg, hogy az ismeretlen voltaképpen öngyilkosságot követett el.

Az öngyilkosság végrehajtási módja, nagy lelki erőre vall. Az életunt

fekvő állapotban követte el az öngyilkosságot

olyképpen, hogy a jászol felett a falba erősített szögbe egy spárgát akasztott, amelynek végére hurkot kötött és ebbe azután belebújt. Ilyen előkészületek után lefeküdt és testét szándékosan a föld felszíne felé nyomta, hogy a hurok megfeszüljön. Az öngyilkosságot éjjel tájban követhette el és a halál néhány perccel belül bekövetkezhetett.

A rendőrség bünyügyi osztálya a temetési engedélyt megadta.

Szerelméért feláldozta a szabadságát.

Egy cigányasszony a hűtlen férfi visszahódításának meséjével törbe csalt egy cselédet.

Beckerek, okt. 19.

Brankován Gyóka, a beckereki Abbazia-fürdő tulajdonosa még három hónappal ezelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen egyének rendszeresen lopják a ruha- és fehéreneműit, konyhaedényeit, a kabinokban felejtett tárgyakat és a megőrzés végett átadott uszóruhákat. A nyomozás akkoriban nem járt kielégítő eredménnyel és az ügyeskezü tolvajait nem sikerült kézrekeríteni.

Tegnapra azonban a rendőrség bünyügyi osztálya kinyomozta a tettest Perkov Ljubinka cseléd személyében, aki bevallotta, hogy hónapokon keresztül lopkodta gazdája holmiját. Tettét azért követte el, hogy kielégítse azt a cigányasszonyt, aki a tulvilági szellemekkel való előnyös ismeretségeire való hivatkozással, megígérte, hogy visszahozza két hónappal ezelőtt eltávozott és hűtlenné vált férjét. A cigányasszony mindenkor azzal hitegeti, hogy a kártyából világosan látja az igazságot —

férje még mindig szereti, melegen gondol reá és nemsokára hazajön,

hogy újra összeköltözzék az ő imádott Ljubinkájával. Ellenszolgáltatásul minden ellopott holmit átadott és mert a cigányasszony, az összeköttetések ápolásának szükségét hangoztatta, sűrűn fordult meg házában,

kénytelen volt sűrűn meglopni a munkaadóját.

A rendőrség bünyügyi osztálya még az este előkerítette a tulvilági erőkkkel rendelkező cigányasszonyt, akit Mirkov Jozefinának hívnak és akinek

lakásán egész szekérre való idegen holmit találtak.

Megkerültek az uszóruhák, a fürdősapkák, a ruhaneműek, fehérneműek és a többi értékek, de talán mondanunk sem kell, Ljubinka férje még mindig feleségétől távol éli a szalmaözvegyesség világát. Nem fogott rajta a cigányfurfang.

A sportférfiak pártja benyújtotta a jelölőlistáját.

Megváltozott az urnák sorrendje, mert a szocialista-párt névsorát visszautastították.

Beckerek, okt. 19.

A beckereki törvényszéken tegnap nyújtották be a tizedik beckereki listát, a sportférfiak pártjának jelöltjeit tartalmazó névsort, amelyet sorrendben tizediknek iktattak. A listák sorrendjében változás következett be, mert

a hetediknek benyújtott szocialista listát a törvényszék alaki hibából elutasította.

A javított névsort másnap újra beadták, de ekkorára már a gazdasági és a német-párt is benyújtotta listáját és így

a szocialista-párt már csak a kilencedik számú urnát kaphatta.

A mostani állapot szerint, az első számú urna a hivatalos radikális-párté, a második a független demokrata-párté, a harmadik a magyar-párté, a negyedik a földmives-párté, az ötödik a dr. Zsupánszki—Mihajlovity—Beslity-párté, a hatodik a demokrata-párté, a hetedik a gazdasági, a nyolcadik a német, a kilencedik a szocialista és a tizedik a sport-párt urnája.

A tegnap benyújtott sportlista első helyén Mojity D. Milorád neve szerepel. A jelöltek névsorán még a következők neveit olvastuk:

Arend József vendéglős, Arnold András vendéglős, Agárdi Gyula vendéglős, Babinszki István tisztviselő, Babinszki István szabó, Babinszki István szabó, Bajor Sándor tisztviselő, Boldizsár József zenész, Cvejánov Iván cukrászdatulajdonos, Dimitrijevity Gyura mechanikus, Dimitrijevity Jócó banktisztviselő, Dugyik István pincér, Eckstein Lázár mechanikus, Feigl Károly kereskedő, Feketics Mihály vendéglős, Galter János kereskedő, Gomilkovich Leó kereskedő, Gardinovácski Zorán földmives, Gardinovácski Dra-

gutin tisztviselő, Grósz Márton vendéglős, Gombár József tisztviselő, Guidner József kereskedőség, Hirsch Aladár mechanikus, Hermann József tisztviselő, Ignjatovity Boriszláv tisztviselő, Jovánovity Dragoljub tisztviselő, Kirtyánszki Vitomir földmives, Kraker Géza kereskedő, Knopi Jakab kereskedő, Kveizer Péter szíjgyártó, Kohn Nándor tisztviselő, Krumenacker József tisztviselő, Lenhardt Antal kereskedő, Levaity Szvetozár földmives, Lefelholz László banktisztviselő, Leichinger Oszkár banktisztviselő, Milin Ljubomir földmives, Molnár Lajos kereskedő, Mohl György kereskedőség, Mojity D. Iván banktisztviselő, Mojity D. Milisáv mérnök, Melenac Márkó kereskedő, Miók Péter vendéglős, Nedity Voin tisztviselő, Pavlovity Alekszander tisztviselő, Prekajszi Mladen borbély, Róth György kereskedő, Röhrich János kereskedő, Reisz Sándor kereskedő, Slavkov Szredojie kereskedő, Szremac Alekszander tisztviselő, Szobcsák Ferenc vendéglős, Szenczi István tisztviselő, Szlavkov Radivoj földmives, Prém Ede vendéglős, Tillinger Pál kávéháztulajdonos, Teichner Imre kefékötő, Tillinger István kereskedő, Tapavicski Ljubomir tisztviselő, Tebesz János pincér, Tóth Lajos szállodás, Tikárd Antal tisztviselő, Toskov Péter vendéglős, Török Ferenc tisztviselő, Toskov Mita, Franc László pincér, Zseberán Szvetozár tisztviselő, Stefkovics Kálmán tisztviselő, Schlitter Károly kereskedő, Subony Mór pincér és Vukov Lázár földbirtokos.

A zsidó-párt, a független munkáspárt és a horvát paraszt-párt, értesülésünk szerint, ma nyújtja be jelölteinek névsorát és így a november hatodik községi választásokon, minden valószínűség szerint,

tizenhárom párt fogja felvenni a választási küzdelmet.

HIREK

A magyar-párt október 23-ikán, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Centrál (Klub) kávéház különtermében, délután négy órakor pedig a bégaparti állomással szemben lévő Kovács-féle vendéglőben értekezletet tart, amelyen a magyar-párt városi programját ismertetik és a november hatodikai választások jelentőségét méltatják. Az értekezleten minden érdeklődőt szívesen látnak.

Változások a jegyzői karban. A belügyminisztérium Pupity Milivoj knityanini jegyzőt Crepajára aljegyzőnek, Kunits József orlováti segédjegyzőt pedig Knityaninra jegyzőnek nevezte ki.

Az asszony és az ördög. Sudermann gyönyörű regényének, az Egyszer volt-nak, a filmváltozatát mutatta be tegnap az Orient mozgó. A halálos szerelem himnusza ez a film, amelyben Grete Garbó és John Gilbert mesteri alakítással teszik felejthetlenné a nagy regényíró csodás elgondolását, hogy: az igazi barátság még a szerelmen is diadallarat. Két jóbarát azon van, hogy örökre elveszítse egymást, mert köztük féltékeny az asszony, aki oltahatatlanszenvedélyt ébreszt bennük — de az igazi barátság győz és a démon eltűnik örökre.

Tizenhárom új jelölőlista. A becskerekéi törvényszéken tegnap tizenhárom jelölőlistát nyújtottak be. Becskerekéről a sport-párt, vidékről pedig Esbach János (Banatszkidvor) Dimitrijević Dusan (Beodra), Niko-lity Radivoj (Szrpszkaneuzina), Szlobodan Mihály (Beodra), Gidity Máté (Jasatomity), Gosity Vászta (Banatszkidusanovác), Kovács István (Novacrnja), Folján Jankó (Novaszárcsa), Oprin Jova (Taras), Korusity Joca (Vranjevó), Jankov Veszelin (Szrpszkielemir) és Stumpf Mihály (Katarina) adta át a jelölőlistáját.

„Az asszony és az ördög“ ma az Orientben.

Takarékosságot követel a dunamelléki tartomány. Margan Vladimir dr., a szmederevói tartomány állandó választmányának elnöke tegnap körrendeletet intézett a Dunamelléki tartomány községi elöljáróságaihoz, amelyben utasítja őket a legszigorubbant vett takarékosagra. A községi háztartásból ki kell kapcsolni minden felesleges kiadást — mondja a rendelet — és elsősorban a rendkívüli munkaerőket kell leépíteni. A rendkívüli munkaerőket legkésőbb 1927 december elsejéig el kell bocsájtani és helyüket nem szabad másokkal betölteni. A községi elöljáróság kötelessége, hogy a rendszeresített állások tisztviselőitől megkövetelje az adóviszonyok és a háztartás többi ügyosztályának a rendbetartását.

Fel-, váll- és ágyékfájdalmaknál, idegfájásoknál, csipőszaggatásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József“ keserűvíz rendkívül hasznos háziszor, melyből kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kiöblítjük. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz kitűnő gyomor- és béltisztító-szer, melynek hatása gyors és biztos. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Szükséges-e a városi villammű újabb reorganizálása?

Becskekerek, okt. 19.

A legutóbbi évek folyamán a villamosáram révén előfordult számos halálos kimenetelű baleset, érthető nyugtalanságot keltett a lakosság körében s így nemcsak indokolt, hanem szükséges is annak a kérdésnek minél alaposabb megvitatása, vajjon mi módon lehetne a villamos berendezésünk veszélyességét a minimumra csökkenteni? Ez volt a célja a Torontál f. hó 1-i számában megjelent cikknek, melyre az arra legilletékesebb személy, a villammű igazgatója, volt szíves a következő felvilágosítást adni:

„Hogy a balesetek száma ily aránytalanul nagy, az főként a szerencsétlen véletlenek, részben pedig a lakosság vigyázatlanságának tudható be. A villammű berendezése a lehető legmodernebb s annak átépítésénél nem lett szem elől tévesztve semmiféle biztonsági rendszabály, melyet a modern technika előír. Vannak azonban bizonyos külső körülmények, melyek a hálózat veszélyességét határozottan növelik, ezek elhárítása azonban nagyrészt nem technikai, hanem pénzkérdés. Így mindenképp feltétlenül szükséges a már korhadó faoszlopoknak tartósabbakkal való fokozatos kicserélése. Ez bizony igen nagy anyagi áldozatot követel, amit súlyosbít még azon körülmény, hogy rövidesen aktuálissá válik a már 30 esztendősz kazánoknak a kicserélése is, ami ugyancsak jelentős összeget fog igényelni. Növeli a hálózat veszélyességét az is, hogy legnagyobb részben az uccai fasorok között vezet el s így vihar esetén a letöredező galyak elszakítják a drótokat s okozói lehetnek az olyan baleseteknek, mint amilyen a legutóbbi is volt. Kívánatos volna továbbá a házakhoz vezető csatlakozó vezetéknek szigetelt huzalokkal való kicserélése, jelenleg nem is engedélyeznek más szerelést — valamint a lakások vezetékének időnkénti szakszerű átvizsgálása.

Hogy a nagy városokban ugyanilyen feszültségű áram mellett aránylag sokkal kevesebb baleset adja elő magát, annak főként az a magyarázata, hogy ott a secundár áram is kábelekből lesz vezetve, ami nálunk, annak rendkívül költséges volta miatt, lehetetlen.

Eddig a kapott felvilágosítás, melyet köszönettel veszünk s készséggel alárunk. De éppen ezen utolsó pont az, amely alaposabb megvitatást kíván, vagyis hogyha már a veszélyes secundár áramot nem vezethetjük kábelekből, miként lehetne mégis annak veszélyességét csökkenteni? Mert tény az, hogy míg azelőtt a 110 voltos secundár áram nem jelentett életveszélyt, mert egy pólus megérintésénél egészen gyenge áram ment a testen keresztül, addig ma egy pólus érintésénél is teljes 220, esetleg 360 voltos áramot kapunk, mely pedig majdnem ugyanolyan életveszélyes, mint a régi 2000 voltos magasfeszültségű vezeték volt, mely azonban vastag huzalokban, kizárólag az uccán lett vezetve s melytől léptenyomon halálfejes figyelmeztető táblák óvtak. Hogy már most 2000 volt helyett csupán 220 volt üti agyon az embereket, — igaz, hogy ez azután annál sürűbben — ez aligha szolgálhat megnyugtatóssal s éppen ezért szükséges foglalkozni azon kérdéssel, hogy mit lehetne a baleseti lehetőségek csökkentése céljából tenni? Vajjon nem volna-e lehetséges a szerelést úgy eszközölni, hogy már az izzólámpa sárgaréz foglalatának megérintése is ne rejtsen magában életveszélyt — mert hiszen a mai állapot mellett minden izzólámpán ott kellene lenni a halálfejes figyelmeztető jelzésnek, — vagy nem volna-e célirányos a világítási áramot a régi 110 voltos feszültségre transformálni? Ezek oly kérdések, melyek szakszerű megvitatásra várnak s nem hisszük, hogy az új képviselőtestület ezek felett szó nélkül napirendre térjen.

St. J.

Bérbeadják Ruzsanda-fürdő vendéglőjét. A melenci Ruzsanda-fürdő igazgatósága november 13-ikán délelőtt tizenegy órakor, az igazgatósági irodában három évre bérbeadja a fürdő vendéglőjét.

„Az asszony és az ördög“ ma az Orientben.

Megkerült egy körözött felbujtó. Megírta a Torontál, hogy Popov Joca 19 éves félkegyelmű földműveslegény Tapavicski Sándor biztatására betört Szrdanov Milán első külkerületbeli napszamos lakásába és onnan ruhaneműket és egyéb holmit lopott el. Popov a zsákmányt átadta Tapavicskinak, aki az eltalajdonított holmikkal megszökött. A rendőrség Popov vallomása alapján elrendelte Tapavicski körözését és a bünyügyi osztály intézkedése tegnapra eredményre is vezetett. Megkerült Tapavicski Sándor, aki azonban egyelőre tagadja, hogy ő biztatta volna fel Popovot a betörés elkövetésére és hogy abban bármi szerepe is volna. A nyomozást folytatják.

Butorok a Benze Antal és fia velükibecskekerek műbutorgyárából minőségben a legjobbak és árban a legolcsóbbak. Állandó butorkiállítás.

Teadélután Becskereken. A Kaszinó étterem tulajdonosai felújítják a mult télen oly népszerűvé vált teadélutánokat, amelyek mindenkor szép számú közönséget vonzottak. Az első ilyen teadélután október 23., azaz vasárnap délután fél öt órai kezdettel lesz és este hét óráig tart. A zenét a Becskereken rövid idő alatt közkedveltté vált Toma cigányprímás nagyszerű zenekara szolgáltatja.

Beszűntetett eljárás. Erdelján Kamenkó becskerekéi lakos bünyvádi feljelentést adott be a becskerekéi ügyészségen Jankovity Mita detektív csoportvezető ellen, személyes szabadság megsértése címen, mert őt állítólag letartóztatta és jogtalanul fogvatartotta. Az ügyészség ez ügyben szigorú vizsgálatot rendelt el és a vizsgálat eredménye teljesen rehabilitálta a meghurcolt csoportvezetőt. A vizsgálat megállapította, hogy Erdelján letartóztatásban nem volt és így a feljelentése sem állhat fenn. Ennek alapján Jankovity ellen a további eljárást megszüntette.

Megjelent a Tolnai Világlexikon hetedik kötete. Kapható az Orient hírlapiroda főuccai üzletében. Ára 50 dinár.

A Balkán Bioszkopban szerdán és csütörtökön „Ösvény a multba“, romantikus melodráma 10 remek felvonásban, 2 részben. Az első rész a 300 év előtti lovagkorban, a második rész a jelen modern korban játszódik le. E filmremek a tizparancsolat pendantja, a nagy Cecil B. de Mille mesteri rendezése. A főszerepekben Németország és Amerika legkiválóbb művészei: Josef Schildkraut, Vera Reynolds, Cason Ferguson és a „Volgai hajós“ által oly nagy hírnévre emelkedett gyönyörű emberpár: Jetta Goudal és William Boyd. Mindkét rész egyszerre.

Karambol a Wilson téren. A keskenyvágányú vonat egyik mozdonya az este a Korona-kávéház előtt összeütközött egy őrizetlenül hagyott bércocsival, amely a sineken állott. A bércocsi hátsó kerekei letörték az ülése is megrongálódott. A kocsi tulajdonosa Glum János bércocsis.

„Az asszony és az ördög“ ma az Orientben.

Halálos szerencsétlenség. A délbánsági Karlsdorf községben a napokban halálos végű szerencsétlenség történt. Derler Ferenc mészárossegéd egy bikát akart a Herz-féle szalámigyárból a vágóhidra vinni és utközben a feldühödött állat szarvaival felkapta a fiatal embert és nagy erővel a levegőbe lódította. Derler olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy sérüléseibe néhány percen belül belehalt.

Gyilkolt a villám. A napokban nagy vihar volt Novibecsejen és a környékén, sűrű villámlással és menydörgéssel. A villám becsapott a község határában lévő Rohonczybirtok egyik béreslakásába és az ott alvó Daroglya János 73 éves bérrest megölte.

„Az asszony és az ördög“ ma az Orientben.

Halló! Itt a berlini expressz. Németországban már körülbelül egy év óta bevezették a telefont a Hamburg-Berlin vonalon és az erre közlekedő gyorsvonat utasai kényelmesen beszélhetnek telefonon lakásukkal, irodájukkal, miközben 80 kilométeres sebességgel rohogott velük az expressz. Ezek a vonatokon van egy drótnélküli telefonkészülék, amelyről a hang átmege a pálya mellett levő telefonhuzalokra és a vonat utasa felhívhatja bármely város központját, amely kapcsolja a kért számot. A német államvasutak most minden vonatra be akarják vezetni a telefonszolgálatot, sőt tökéletesíteni akarják azt olyképpen, hogy a rohanó vonatokról Európa összes városait fel lehessen hívni. Ebben az esetben természetesen az is valóra válik, hogy a városokból fel lehet majd hívni a gyorsvonatot. Ebben az esetben ezt fogja kérni az otthon maradt feleség a központtól, ha Kölnbe utazott férjével akar majd beszélni! — Halló! központ? ... Kérem a 333-as kölni gyorsvonatot. Valószínű, hogy a vonat-telefont csakhamar bevezetik a többi európai államok is. Ausztriában máris folynak nagyban a kísérletek az újítás bevezetésére.

Minden más cipőnél jobbat, szebbet és olcsóbbat ad

Alata

Orient Bioskop

Szerdán, okt. 19-én 5, 7 és 9 órákor

Az összes vajdasági városokat megelőzően!

ITT ELŐSZÖR!

Az asszony és az ördög.

Pénztárnyitás: 10—12 óráig.

Jön! „Kurtisán halála“,
Lya de Putival a főszerepben.Hermann Sudermann (Es war) „Egyszer volt“ című világhírű regénye utáni pikáns film 7 felvonásban. Történet egy asszonyról, akinek csókjáért embert öltek és barátot elárultak.
Főszereplők: Greta Garbo és John Gilbert.

Vrsacon kilenc lista küzd a képviselőtestületi tagságért. Vrsac városából eddig a következő jelölőlistákat nyújtották be az illetékes törvényeseken: Radikális-blokk (hivatalos radikálisok és Pasity-frakció), demokrata-blokk (Georgievity-csoport és a független demokraták), német-párt, német parasztszövetség, demokrata-párt, magyar-párt, hivatalos szocialista, szerb nemzeti szocialista és független munkás-párt. Vrsacon előreláthatólag kilenc párt lép fel a községi választásokon és a magyar-párt urnája sorrendben, minden valószínűség szerint, a hetedik lesz. Belacrkva városából még egyetlen-egy listát sem nyújtottak be a törvényesekhez, mert a pártok vezetői nem tudtak eddig megállapodásra jutni. A belacrkvai törvényesekhez huszonhárom lista érkezett be, melyek közül kilenc diszsidens radikális, 4 független demokrata, 2 német, 2 szocialista, 1 Georgievity-párti és kettő pártönkivüli.

A Népszövetség repülőteret épít magának Genfben.

Genf, okt. 19.

A Népszövetség főtitkári hivatala javaslatot tett a tanácsnak, hogy Genfben a Népszövetség használata repülőteret létesítsenek. Erre azért volna szükség, hogy esetleges háborus veszély idején az érdekelt államok diplomatái, vezető emberei haladéktalanul, idővesztés nélkül, Genfben tudjanak érni.

Mi minden nem valósult meg 1927-ben, amit jóvendőmondók bejósoltak?**Horoszkópok, amelyek nem váltak be.**

Minden esztendő elején, még a legnagyobb és legkomolyabb világlapok is, közlik olvasóikkal a hivatásos és diletáns jóvendőmondóknak a következő esztendőre felállított politikai és gazdasági horoszkópjait. Eddig azonban még senki sem jutott az eszébe, hogy ellenőrizze, vajjon ezek a jóslatok mind beváltak-e? Amióta Madame Thésés, a híres párizsi jósnő meghalt, igen sokan szeretnék a jóslás terén a vezetést elnyerni, de hát, ugylátszik, nem sikerül.

Egy német újságolvasó most német alaposítással megállapította, hogy az 1927-re adott horoszkópok mennyire teljesültek.

Elsősorban Oroszország. Angol, francia és német asztrológusok szinte kivétel nélkül bejósolták a szovjetbirodalom biztos összeomlását. Andoux és Radetzky asztrológusok Oroszország számára véres forradalmat jósoltak, amely évekre bizonytalanná tette volna Orosz-

ország sorsát, míg egy polgári uralom végre megerősödik. Miután azonban a Stalin—Trockij-féle ellentéteken kívül alig rázta meg valami a szovjetet most októberig, nagyon kell sietniük az orosz felforgatóknak, hogy az 1927-re esedékes forradalmat megcsinálják.

Valamivel sikerültebb jóslat volt az angol Withcombé, amely nagy ipari sztrájkot jósolt be, amely Anglia iparát hónapokra megbénítja. Tényleg Angliában ez évben nagyobb arányú szénmunkássztrájk volt. De a Withcomb álltal bejósolt börzerekrahból már semmi sem lett, s remélni lehet, hogy ezután sem lesz belőle semmi. Elmaradt a francia Andoux ama jóslatának teljese-dése is, amely a francia franknak óriási emelkedést jósolt. De elmaradt annak a harmadik francia jóslásnak a teljese-dése is, amely szerint egy francia mérnök olyan találmánnyal lép a világ elé, amely a villamostechikában felforgató jelentőségű lesz.

Volt azonban egy német asztrológus A. N. Grimm, akinek egyik jóslása beteljesedett. Egyik prognózisában ezeket írta:

— Julius 18-án az egész világ számára kritikus események történnék. Ez a hónap általában az izgalom, nyugtalanságok, háborus bonyodalmaknak hónapja lesz, amikor nagy tüzesetek, robbanások és földrengések fogják nyugtalanítani főként Európa déli részét. Az általános nyugtalanságok után azonban a mostani kormányok talán erősebbek lesznek, mint valaha.

Ha ez a prognózis nem is beszél kifejezetten Ausztriáról, mégis a bécsi július 15-iki események dátumát majdnem pontosan eltalálta. Viszont nem teljese-dett Withcomb-nak az a másik jóslata, hogy Németország és Ausztria csatlakozása az év első felében megtörténik.

Paulus asztrológus nagy eseményeket jósolt Németország számára az 1927 február 28 és március 22-ike közti időre, amelyek Németország helyzetét megjavítják.

Sajnos, nem történt semmi különös sem ezen idő alatt. Az a nagyarányú indus forradalom, amelyet Andoux jósolt Nagybritánia számára, szintén elmaradt eddig.

Ellenben a kínai eseményekről, amelyek az egész esztendőben izgalomban tartották a világ politikusait, egyik asztrológus sem szólt egyetlen szót sem.

Ami pedig az időjárásjóslatokat illeti, állapítja meg az alapos német, azokból abszolút semmi sem következett be. Viszont nem jósolta meg senki az időjárás zordsága miatt bekövetkezett sok katasztrófát, vasuti és repülőgépszerencsétlenséget. Kiderült, hogy amilyen érdekes dolog a jóslás, annyira nem állnak rendelkezésre biztos eszközök. S ez az egy körülmény a vizsgálatkor, ha a próféták rosszat jóvendőlnének. Hiszen mindig másképpen történik, mint a hogyan mi emberek számítjuk.

Sport**Atlétika.**

Atlétikai verseny Pancsevón. Vasárnap a Pancsevói SC atlétikai versenyt rendezett. Mindamellett, hogy az olimpiai napot nem tartották meg és a PSC versenyén csakis pancsevói atléták vehettek részt, mintegy 50 atléta startolt, ami annak bizonyítéka, hogy az atlétika Pancsevón erős fejlődésnek indult. Annak dacára, hogy a verseny zuhogó eső után felázott talajon folyt le, az eredmények kielégítőek:

Ijúsági számok, 16 éven aluliak: 60 méteres síkfutás: Révész 8.2 (PSC), Finek (Borac), Lucsetinac (PSC).

150 méteres síkfutás: Révész 19.6, Vild (Borac), Lalic (PSC).

500 méteres futás: Sever (PSC) 1.24.8, Vild (Borac), Pavlovity (PSC).

Súlydobás (5 kg): Polgár I. 10.45, Polgár II. 9.80 (PSC), Vild (Borac) 9.40.

Magasugrás: Szávity II. (Borac) 137, Lality 134, Lucsetinac (PSC) 128.

Távolugrás: Polgár I. 5.10, Lality (PSC) 4.80, Fink (Borac) 4.72.

16 éven felülieknek: 100 méteres síkfutás: Nikházi 12, Teleszkó III.

300 méteres síkfutás: Vljajity (PSC) 1.11.3, Berger (PSC), Jávity (Borac).

500 méteres síkfutás: Nikházi 1.11.3, Kohn, Berger (PSC).

1000 méteres síkfutás: Murgulj (PSC) 3.04, Krausz (PSC).

Magasugrás: Teleszkó III. 168, Te-

leszkó I. 168, Frajnd (PSC) 156.

Távolugrás: Jávity (Borac) 5.76, Teleszkó III. 5.73, Andjelkovity (PSC) 5.46.

4×100 staféta: PSC (a) 47.2, PSC (b) 49.1.

Súlydobás: Djokity (PSC) 10.89, Andjelkovity (PSC) 10.32, Berger (PSC) 9.02.

Futball

PSC—SC Szrpszki Masc (Beograd) 3:1. A KSC több tartalékkal kiállva, könnyen veri ellenfelét. Az egyetlen gólt 11-esből kapták.

harmónium, pedálhárfa és finom mesterhegedűk stb. raktára.

Részletfizetésre is.

Speciális hegedű- és zongorajavitó műhely.

Lenhardt Antal

Vellkibecskerek. 1924

Üres lakást

keresünk 2 szobával, mellékkelhelyiségekkel.

2096

Cimek közlését a „BEGA“-HIRDETŐ útján kérjük (a főpostával szemben).

Irodahelyiség kiadó

2095

a Srpska Banka D. D. u Zagrebu filiála u V. Bečkerekü épületében.

PLEITZ FER. PÁL

könyvnyomdája

Velikibecskerek

Obilityeva (Zápolya) u. 1. Telefon 21.

Alapított 1846.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Töm-öntöde. Könyvkötészet. Vonalozó intézet. Ruggyantabélyegzőgyártás.